

[Holstein.]

vil opretholde Landbrugsejendommene, at de paagældende skulde være Ejere af en Fjerdedel af deres Landbrugsejendoms skyldsatte Værdi. Det var i hvert Fald en logisk Konsekvens af den anden Bestemmelse, og der vilde derved slaas Bom for en lignende Pantegældskalamitet, som vi er kommet ud i her i Landet, takket være den Realkredit, som har gjort saa meget godt, men som jeg gentagne Gange til Venstres Fortrydelse har hævdet har været et tvægget Sværd.

I 1850erne, i Aarene lige efter at vi havde faaet den første Kreditforeningslov, var der næsten ingen Pantegæld paa dansk Landbrugsejendom, og samtidig fik man 30 Kr. for Tønden af Rug og 25 Kr. for Tønden af Byg, saa man kan, hvis man følger Landbrugets Udvikling i de sidste 70—80 Aar, se, at tilsyneladende er Velstanden nok vokset, men i Realiteten er Gældsbyrderne og Skattebyrderne vokset langt stærkere.

Dette Lovforslag begrunder i Bemærkningerne udelukkende med Hensynet til de daarlige Afsætningsmuligheder, og det fremsættes, fordi den højtærede Regering forventer, at disse daarlige Afsætningsmuligheder kun er af forbigaaende Natur, og *derfor* — jeg kan godt lide denne Logik — maa finde det urimeligt, om de paagældende skal være udsat for eventuelt at miste deres Ejendomme og *derfor* rimeligt at gennemføre denne Moratorielov.

At paastaa ganske roligt, mir nichts dir nichts, at de daarlige Afsætningsmuligheder for det danske Landbrug kan forventes kun at være af forbigaaende Natur, paa et Tidspunkt, hvor man ser Landbrugsproduktionen i alle Lande vokse i kæmpemæssigt Omfang, og hvor man ser alle Lande slaa Bom for Import af Landbrugsprodukter ved Hjælp af forhøjede Toldsatser, Kontingentering og Regulering, og hvor det tydeligere og tydeligere kommer frem, at det kun er et Tidsspørgsmaal, naar man selv paa vort Hovedmarked England ogsaa gaar til indskrænkende Bestemmelser, som vil hemme det danske Landbrugs Afsætningsmuligheder, er saa sandelig en dristig Paastand.

Der er ingen, der i Øjeblikket kan vide noget om, hvorvidt de kun er af forbigaaende Natur. Vi maa alle haabe, at de kun er det, men ingen ved det. Det er aldeles ikke udelukket, at de daarlige Afsætningsmuligheder kan blive af langvarig Natur. Paa Grundlag af en saadan Forudsætning at ville fremsætte et Lovforslag af dette Indhold og denne Beskaffenhed, det turde dog være en hasarderet Politik under de nuværende økonomiske Forhold.

Et saadant Lovforslag — og jeg mener, det er berettiget at yde Landbruget Hjælp ogsaa med Henstand — synes mig kun at have Berettigelse, hvis Realkreditten bevares usvækket ved, at Staten kommer ind som Mellemmand, og yderligere paa det Vilkaar, at den store Ejendomsskatte-nedsættelsesreform og Besparelserreform i den offentlige Husholdning samt eventuelt en Reform eller en Ændring af vor Toldpolitik følger med som logisk Konsekvens af et saadant Forslag.

Viggo Hansen: Mit Partis Ordfører har givet Udtryk for, hvad vi fra konservativ Side mener om det foreliggende Forslag. Jeg vil gerne sige, at hvis det ophøjes til Lov — det gør det naturligvis ikke i den foreliggende Skikkelse, men i en noget ændret Skikkelse —, tror jeg, at det ligesom tidligere gennemførte Forslag til Mildnelse af den frygtelige Krise, der hærger det danske Landbrug og i det hele taget det danske Erhvervsamfund, kun er og bliver Dilettanteri og ikke vil faa nogen Virkning ud over Dagen og Vejen. Det vil kun virke som en Lap paa en gammel Klædning; der gaar Hul ved Siden af.

Jeg beklager, at den høje Regering fremdeles famler sig frem, saa meget desto mere som jeg er aldeles overbevist om, at Regeringen udmærket godt ved, hvor Tampen brænder. Den ved udmærket godt, hvad der ligger bag de mange Resolutioner og Henvendelser, som kommer fra de forskellige Sammenslutninger og Organisationer indenfor Landbruget. Men det er tilgiveligt, at Regeringen tager denne Situation med en vis Resignation i Erkendelse af, at der, saaledes som der fra deres egne Organisationer, de Mennesker, de repræsenterer, foreligger Beviser for, maa være Enighed bag de Krav, der fremføres, da der ellers ikke kan naas noget Resultat.

Naar jeg har bedt om Ordet, er det, fordi jeg ikke er i Tvivl om, at jeg taler paa Tusinder og atter Tusinder af smaa og store Landbrugeres Vegne. Situationen er saadan, at det ikke vil vare længe, inden Klokkerne falder i Slag. Vi kan ikke betale længere, og der maa foretages noget ganske anderledes gennemgribende end det, der hidtil er sket.

Jeg vil anmode den højtærede Regering om hurtigt muligt og uden at skele til nogen Side at give sig i Lag med at faa udarbejdet Forslag til en Nedsættelse af Ejendoms-skatte og faa indledet Forhandlinger om vore handelspolitiske Forhold, hvilket er absolut nødvendigt for dansk Produk-